

Lesarabrøv**Føroya Handverksmeistarafelag:****Fýra neyðug stig at taka**

Síðani kreppan tók seg upp í føroyska samfelagnum, hevur ofta verið funnið at politiskur leiðsluni fyrri tvørrandi evni at koma okkum burtur úr kreppu aftur.

Føroya Handverksmeistarafelag hevur tikið undir við hesum atfinningum, tí ringt er at hóma nakra greiða linju í førða politikkinum, og nakra heildarloysn fáa vit heldur ikki eyga á. Heldur eru sokallaðu loysnir merktar av fjálrí, tí at kalla einasti útvegur tey vita sær, er at lemja fólkíð við óttum avgjöldum og hægri skattum fyrri at bjarga almennu umstíðini.

Hvørjum samfelagið skal líva av, verður yvirhøvur ikki skeitt eftir.

Føroya Handverksmeistarafelag fer enn einaferð at vísa á nøkur tiltøk, sum vit halda vera alneyðug fyrri at venda gongdini og at endurreisa føroyska búskapin.

Fiskivinnuna á føtur

Fyrst er at taka álvarslig stig fyrri at fáa fiskastovnar upp undan aftur. Eingin kann vera ósamdur við okkum í, at ríki fiskivinnupolitikkurin hevur í hvussu so er ikki gagnað okkum. Fiskastovnarir eru niðurfiskaðir til tað lægsta, vit vita um. Her verður neyðugt at leggja á annan bógv. Tað skal vera langt frá okkum at geva øðrum góð ráð í fiskivinnu-málum. Men tað skal vera neyðugt hjá landsins myndugleikum, saman við vinnuni og øðrum skilamonnum, at finna

fram til, hvussu flotin undir Føroyum skal setast saman, hvussu nógv skal veiðast o.t. Og so at halda seg til tað, tí ein meginorsøk til, at skilið er so vordíð, er, at politikkarar so mangan eru bognaðir undir trýsti frá prætum av vinnuni og lokalpolitiskum áhugamálum, og tiskil hava skýgváð vanligt skysemi og øll tilmæli frá serfrøðingum til viks.

Bjóða undirgrundina út

Fyri kortum sóu vit góðar menn skála við sjampanju, tí nú var undirgrundin yvirtikin.

Hetta er yvirhøvur ikki tann stórhending, sum summi hava ug at gera tað til. Í sær sjálvum er undirgrundin ikki fimm oyru verd. Hon er deytt vírði, sum føroyingar sjálvir onki megna at fáa burtur úr tey fyrstu nógvu, nógvu árinu. Men tað er nettupp í slíkari kreppu sum nú, at vit hava brúk fyrri innviðundirgrundini at endurreisa føroyska samfelagið. Tí eiga vit beinanvegin at bjóða kanningar av undirgrundini út, og lata hana til tað felag, sum besta avtalan fæst við. Visir tað seg, so at olja finst í slíkum nøgðum, at tað loysir seg at bora, hevur ein nýggj stóða tikið seg upp, sum má umhugsast og víðgerast gjølliga tá.

Lønirnar niður

Tað verður somuleiðis alneyðugt at lækka kostnaðarstöðið í føroyska samfelagnum munandi.

Seinastu árinu hava týðilgar enn nakad annað prógváð,

hvussu víðbrekin vit eru fyrri svikaligum fiskiskapi.

Skal tað eydnast okkum at byggja fiskivinnuna upp aftur og skulu vit framysvir varðveita eitt framkomið samfelag, er okkara einasti møguleiki at fáa eina aðra útlutningsvinnu á føtur í Føroyum, sum kann halda liv í samfelagnum, meðan henda umlegging av fiskivinnuni fer fram, og sum í framtíðini ger okkum minni víðbreknar fyrri ójavnum fiskiskapi – hóast fiskivinnan altíð verður høvuðsvinna okkara.

Tað er gamaní at tosa um at keypa fisk til víðgerðar, men hetta er ógvuliga óvist og ótrygt. Ikki skal meira til enn t.d. ein sokkin russiskur atomkavbátur til at beina fyrri marknaðinum fyrri hesum triðjalandsvørnum.

Tí má landsstýrið skjótast taka tað tunga takið í lønarspurninginum og taka stig til stóra lønarlækkning. Antin má arbeidsvikan leingjast og frítið styttað innan lønarendurgjald, i.e. arbeidast longri fyrri somu løn. Ella má lønin setast niður, men so má løntakarin fáa dyggan skattaletta, tí fólkíð hevur ongur pengar til avlops.

Tað kann týkjast ørt at skjóta upp at leingja arbeidstíðina, meðan eini 2500 fólk ganga arbeidseis, men okkara politikarar sýndu ikki minni ørskap, tá ið teir í 1978 settu arbeidstíðina niður í 40 tímar og í 1986 longdu frítíðina, meðan stórt trot var á arbeidsfólki, og út-lendingar í hópatali komu henda vegin. Avleiðingin var, at

uttanlandsskuldin vaks nógv meira enn neyðugt.

Fær framleiðsluvinnan høvi at mienna seg, gerst hon fyrri at taka imóti teimum, sum missa arbeidíð, av tí at almenna umstíðin verður minkað niður á eitt hóskandi stóði. Hetta gerst best við at privatisera flestu almennu stovnar.

Bankarnir eiga eisini at ansa nógv betur eftir virkjum, sum av eini ella aðrari grund ikki klára sínar skyldur. Tað kann sjálvandi koma av orsökum, sum leiðslan onga ávirkan hevur á, men tað kann eisini skyldast líkasælu ella ódugna-skapi hjá leiðsluni.

Tað hendir seg meira enn so, at virki, ið hava roynt at svara hvørjum sitt, koma í óføri, tí bankarnir loyva virkjum, sum ikki ganga, at halda fram alt ov leingi. Roynt verður at snúva sær undan kreditorunum. Og sagt verður við løntakarnar, at teir nýtast ikki at vera bangnir fyrri lønini, tí hana fáa teir í seinasta enda úr trygdargrunnum. Her skal í einum lagi ansast munandi betur eftir enn nú.

Samráðingar við EF

Føroyingar hava higartil skýggjað eitt kjak um EF verri enn ringastu farsótt. Føroya Handverksmeistarafelag heldur, at vit eiga ongan tíð at skjótast at taka stig til samráðingar við EF um treytir fyrri limaskapi í EF. Harvið er ikki sagt, at vit skulu gerast limir í EF nú. Men tað hevði verið ein stórir fyrri

munur at vita treytir, tí verða vit kroystir av umstøðum utan um okkum, kann tað verða okkum dyrt seinni at fara undir slíkar samráðingar undir trýsti.

Á botni í ár

Vit ásanna, at hetta verður sterkur lútur, sum fer at sviða svárt, niðarpínd, sum vit eru frammanundan. Men taka vit álvarslig stig beinanvegin, koma vit kanska á botni í ár, verða liggjandi komandi ár, men so fer at ganga rætta vegin

aftur. Men taka politikarar ikki annað skinn um bak, kunnu teir kanska útseta pínuna eitt sindur. Men á botni skulu vit undir øllum umstøðum, áðrenn tað aftur fer at ganga hinvegin. Skrædið kunnu vit einsvæl leggja afturum okkum beinanvegin.

Tórshavn 14.01.1993
Vilhelm M. Johannesen
formaður

Rúsdrekkaprisirnir eitt smart politiskt sniðálop

Eg haldi at rúsdrekkamálið og rúsdrekkaprisirnir er eitt ógvuliga smart politiskt sniðálop, sum visir hvussu útspekulerað og »dugnligt« hetta landsstýrið er. Ímeðan tann meinigi føroyingurin skeldast og skrivir um nakrar hækkingar í brennivinsprisinu, sleppur landsstýrið uttan tær stóru víðmerkingar frá tí føroyska skattgjalddarum at gjøgnumføra t.d. eykaskatt, lønarniðurskurð, styrti barnsburðarfarloyvi, styrti frítíð, hækkað meirvirðisgjald, avtaka ferðafórdráttin o.s.fr.

Um vit so sammeta prishækkingarnar á brennivini við øll hesi eykagjöld og mist rætti, so eru hesar prishækkingar á brennivini bert »peanuts« aftur imóti hvat øll hesi eykagjöld koma at merka fyrri tann meiniga føroyingin.

Sjálvur haldi eg meg hava eina vanliga nýtslu av rúsdrekka. Eg haldi at eg keypi einar 10 flöskur av akvavit um árið. Hetta kemur so at kosta mær uml. 600 kr. eyka um árið. Eisini plagdi eg at keypa mær uml. ein kassa av øli um mánaðin, tvs. uml. 12 kassar um

árið. Ølið er nú vordíð bígjari, so tað sum eg skal gjalda eyka fyrri snapsin fái eg nøkumlunda aftur í ølinum. Eg kundi eisini saktans drukkið eina flösku minni um árið, so spardi eg meira.

Min mening er tí, »latið ikki teir ráðandi lumpa tykkum við hækkaðum rúsdrekkaprisum, sum fyrri tey allar flestu als ongan praktiskan týðning hevur«. Hetta er bert ein smartur tak-tikkur frá landsstýrisins síðu, sum skal fáa okkum at gloyma tær veruligu hækkingarnar og trupulleikarnar.

Tosið heldur um tær veruligu prishækkingarnar, sum eru galdandi fyrri allar føroyingar, t.d. bara hækkingarnar í mjólkarpnisum koma at kosta minari familju nógv meira enn hækkingarnar í rúsdrekkaprisinum.

Tað gløgga eygað

Trupulleikar av MVG-Skipanini?

Hava tygum trupulleikar av:
MVG-Uppgerð Bokhaldi Incasso (depitor røkt)
Ráðgeving Skattauppgerð ella øðrum
Roknskapararbeiði
er virki okkara ført fyrri at loysa teir bæði skjótt og væl – og *billiga!*

v/ Atla Klein Olsen
Postboks 205
110 Tórshavn
Fax: 18703
Tlf.: 18903 – 88903

Søkt verður eftir**Leiðara til LM-handilin**

Vit vænta: At tú ert arbeidssamur og hugagóður – hevur tú royndir innan sølu av radio- og sjónvarpsútgerð og smáum el-lutum er tað ein fyrimunur – hetta er tó eingin treyt.

Vit bjóða: Fjølbroyttt arbeiði og eina spennandi uppgávu.

Skrivlig umsókn við prógvum og møguligum viðmælum verður at senda til:

P/F LEIF MOHR
Postboks 3100
110 Tórshavn

Tíðindablaðið
Sosialurin liggur
altíð framvið...